

εἶχε ἀνοιξή τὸν νοῦν της, εἶχε φτερώσῃ τὴν φαντασίαν της, καθὼς εἰς ὅλαις ταῖς ὥραις τῆς ἡμέρας, ἐνῶ ἐδιάβαινε, ἀπὸ ψηλά τὸ ἐθεωροῦσε, πότε θεωριωμένο καὶ μελανό, πότε ἡμερο καὶ ἀσπρογάλαζο, καὶ κάποτε, εἰς τὸ βασιλεῖμα, σύννεφα νὰ καθίζουσι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ μέσα εἰς αὐτὰ νὰ ἀνοίγωνται σκοτεινὰ λαγκάδια καὶ χρυσοὶ ποταμοὶ νὰ χάνωνται εἰς τὰ βάθη. Ἴδου πῶς ἀδελφώθη ἡ τρυφερὴ ψυχὴ της μ' ἐκεῖνο τὸ μέρος, καὶ τὴν βαθεῖαν ἐκείνην συμπάθειαν ἤλθε, εἰς τὴν νεανικὴν της ἡλικίαν, νὰ στερεώσῃ καὶ νὰ κλείσῃ διὰ πάντοτε εἰς τὴν καρδίαν της ὁ πόνος· πόσο ἐκλαψεν ὅταν ὁ πατέρας της ἀναγκάσθη νὰ πουλήσῃ ἐκεῖνο τὸ περιήφανο κτῆμα, ὑποῦ ἀκούσε νὰ ζωοθρέψῃ τὴν οἰκογενεὶάν του, καὶ ὅπου εἶχε προσδιορίσῃ πατόκορφα μίαν μικρὴν λουρίδα ποσειδά τῆς ἀγαπητῆς του Μαρίας.

(Ἔπεται τὸ τέλος).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΕΔΩ Η ΓΥΝΗ ;

Εἰς τὸν αἰῶνά μας, τὸν αἰῶνα τῶν ἐκπλήξεων, ὁ πυρετὸς ἡ ἡ ἀνάγκη τῆς ἐργασίας κατέλαβε καὶ τὴν γυναῖκα. Οἱ μικροὶ της πόδες ἀνέβησαν τὴν κλίμακα τῶν πανεπιστημίων καὶ αἱ μικραὶ της χεῖρες χειρίζονται γραφίδα, γλυφίδα, καὶ πλῆκτρον.

Εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἡ γυνὴ ἐργάζεται περισσότερον. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν παλαιὸν κόσμον ἡ ἐργασία της ἐπεκτείνεται εἰς ὅλους τοὺς κλάδους.

Ἡ ἐργασία αὐτὴ τοῦ ἀσθενοῦς πλάσματος, ἂν δὲν προσθέτῃ τίποτε, ὅπως δὲν προσέθηκε μέχρι τῆς σήμερον καὶ ὅπως ἴσως δὲν θὰ προσέσθῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον, ἀπέδειξε δύο πράγματα : Τὸ πρῶτον τὸ εἶπεν ἡ δεσποινὴς Μπῶτλερ, ἡ νεαρὰ Ἀμερικανὴς ἡ ἀντιπροσωπεύτασα εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας, ὅπως καὶ εἰς τὴν στέψιν τοῦ Τσάρου δύο ἐκ τῶν σπουδαιωτέρων ἐφημερίδων τοῦ νέου κόσμου. Ἡ γυνὴ ἐργάζεται μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας. Τὸ δεύτερον τὸ λέγω ἐγώ. Ἡ ἐργαζομένη γυνὴ, οὐδέποτε θίγηθη ὡς ὁ ἀνὴρ ν' ἀνοιξή νέους κόσμους εἰς τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας. Ἀλλὰ ἐνῶ ὁ πυρετὸς αὐτὸς τῆς δράσεως κατέλαβε τὴν γυναῖκα, τί κάμνει ἡ γυνὴ τοῦ Βυζαντίου ;

Κοιμάται ἀκόμη βαθύτατα καὶ τὴν ἀφινουὺν ἀσυγκίνητον τὰ ἄρθρα τῆς κ. Παρρέν, τῆς καλῆς μου φίλης, ἡ ὁποία τὴν θέλει τὴν γυναῖκα εἰς τὴν αὐτὴν βαθμίδα μετὰ τὸν ἄνδρα ;

Ἡ γυνὴ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐργάζεται. Ἔχομεν γυναικεῖους συλλόγους, ὅπου ἡ γυνὴ σκέπτεται, ὅπου ἡ γυνὴ κάμνει νομοσχέδια, εὐρίσκει πηγὰς, φέρει τὰ ἔξοδα καὶ τὰ ἔσοδα μετὰ μαθηματικὴν ἀκρίβειαν εἰς ἰσοζύγιον. Τῶν συλλόγων αὐτῶν ὁ σκοπὸς, εἶνε ἡ ἀγαθοεργία.

« Ἡ Φιλόπτωχος Ἀδελφότης τῶν Κυριῶν », τῆς ὁποίας τὴν εὐεργετικὴν δράσον, ἡσθάνθη τὸ καμίνι τοῦ πτωχολογοῦ, εἶνε τρανότατον δεῖγμα τῆς ἐνταῦθα γυναικεῖας δράσεως.

Ὅχι, δὲν θὰ λησμονήσω τὴν πρώτην φορὰν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπεσκέφθη τὸ « Ἐργαστήριον τῶν κυριῶν », τὸ κατὰσθημα τὸ συντηρούμενον ὑπὸ τῆς φιλοπτώχου ἀδελφότητος. Γυνὴ τὸ διηύθυνε, γυνὴ τὸ ἐρρύθμισε, γυναῖκες τὸ συντηροῦν.

Τί ἐργασία λεπτή, ἡ λεπτοτέρα ἐργασία τὴν ὁποίαν καὶ ἡ ἀράχνη θὰ ἐξήλευεν. Ὅλα τὰ πλοῦσια ἀσπρόρουγα, τὰ ὁποῖα ἐπρόκειτο νὰ ἐνδύθουσι αἱ εὐποροὶ δέσποιναι, ἐκεῖ ἀπὸ τὰς πληγωμένας μετὰ τὴν βελόνην χεῖρας τῆς πτωχῆς διήρχοντο καὶ τὸ εὐτελές—ἂ πολὺ εὐτελές—ἡμερομίσθιον συνετήρει οἰκογενεῖας ὀλοκλήρους.

Ἄλλ' ὅ,τι μετὰ συνεκίνησε (καὶ τὴν εἰκόνα αὐτὴν, τὴν ἔχω μετὰ τὸν ἴδιον πάντοτε θρησκευτικὸν σεβασμὸν ἐμπρὸς μου) ἦτο ἡ διευθύντρια τοῦ καταστήματος.

Ὅχι, λεπτοφυῆς, μετὰ μειδιάμα ἀρρήτου ἀγαθότητος μετὰ τὸ μειδιάμα, τὸ ὅποιον ἐνθαρρύνει καὶ ἐγκαρδιώνει, ἐφέρετο ὡς ἄλλη μήτηρ πρὸς τὰς ἐργάτιδας.

Θυγάτηρ τῆς ποιητρίας Εὐφροσύνης Σαμαρτσίδου, ἂν δὲν ἔγεινε ποιήτρια, ὅπως ἡ μήτηρ της, ἔγεινεν ἡ ἐξόχως χριστιανὴ γυνὴ, τῆς ὁποίας τὰ χεῖλη εὐρίσκον λέξεις μελιστάλακτους, διὰ νὰ παραμυθῆσωσι καὶ νὰ ἀπαλύνωσι τὴν σκληρυνθεῖσαν ἀπὸ τὰ βάσανα καρδίαν.

Τώρα ἀσθενεῖ καὶ δι' αὐτὴν προσεύχονται ὅλαι αἱ πτωχαί, αἱ ὁποῖαι τὴν ὠνόμαζον μητέρα των, ἀσθενεῖ, καὶ ἡ φιλόπτωχος τῶν κυριῶν ἀδελφότης, γνωρίζουσα τί ὀφείλει εἰς τὸ γλυκὸ ἐκεῖνο πλάσμα, τὸ μετὰ τῆς συνέσεως καὶ εὐσταθείας ἀναγαγὸν εἰς ἐμπρέπουσαν θέσιν τὸ κατὰσθημα, παρακολουθεῖ μετὰ συγκινήσεως τὴν πορείαν τῆς ἀσθενείας καὶ εὐχεται ὑπὲρ τῆς ἀναρρώσεώς της.

Ἐγὼ εὐρίσκω τὴν κυρίαν Σαμαρτσίδου, ὡς τὴν ἐξόχως δράσασαν ἐνταῦθα γυναῖκα.

Αἱ γυναῖκες τοῦ λαοῦ, εἰς τοὺς πρόποδας τῶν Ταταούλων, ἐκτίσαν κατὰ μέγα μέρος τὸν ναὸν τῆς Εὐαγγελιστρίας. Πτωχὴ ἀπὸ πτωχῆν ἐσύναξε χρήματα καὶ τὰς ἔβλεπε κανεὶς νὰ μεταφέρουν λίθους καὶ νὰ ἐργάζωνται μετὰ τῶν κτιστῶν κατὰ τὰς ἀναπαυσίμους τῶν ἡμέρας.

* * *
Ἄλλὰ δὲν περιωρίσθησαν ἕως ἐδῶ.

Ἡ κ. Λεοντιάς διηθύνεν ἐπὶ ἔτη μακρὰ γυμνάσιον τέλειον, τὸ παρθεναγωγεῖον τῆς Παλλάδος καὶ παρέδιδεν ἡ ἰδία τοὺς ἀρχαίους ποιητάς. Τοὺς ἠσθάνετο, ἔζησε πολὺ διὰ τῆς φαντασίας εἰς τὸν ἀληθσμόνητον κόσμον τῆς ἀρχαιότητος, διότι ἐγὼ τὴν εἶδον πολλὰς φορὰς νὰ κλαίῃ ἀπὸ συγκίνησιν ἱερὰν καὶ νὰ διακόπτουν ἀληθινοὶ λυγμοὶ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς.

Ἡ κ. Ἀδάμ, ἡ ὁποία ἤκουσεν ἀνώτερα μαθήματα εἰς Γερμανίαν διευθύνει τὸ Ζάππειον παρθεναγωγεῖον μὲ συνέσιν καὶ εὐστάθειαν.

Ἡ Δεσποινὴς Κλεονίκη Ἀσπριώτου, ἐσπούδασεν ἐπὶ ἀρκετὰ ἔτη ζωγραφικὴν εἰς τὴν Πράγαν καὶ τῶρα συμπληροῦ τὰς σπουδὰς τῆς εἰς Παρίσιους.

* * *
Ἡ δεσποινὴς Βιοργινία Εὐαγγελίδου, ἔγραψε τὰ ζωντανότερα γυναικεῖα ποιήματα διὰ τὰ ὁποῖα ὁ Κωστῆς Παλαμᾶς ἔγραψε κρίσιν πολὺ ἐνθαρρυντικὴν.

Αἱ δύο γυναῖκες, αἱ στολιζοῦσαι διὰ τῆς ἰδιοφυίας τῶν καίτης τέχνης τῶν τῆν Ἑλληνικὴν σκηπὴν καὶ τὰς ὁποίας καὶ αὐτοὶ οἱ ξένοι θαυμάζουν, εἶνε βυζαντινίδες καὶ κατὰ παράξενην σύμπτωσιν ἐγεννήθησαν καὶ αἱ δύο εἰς τὰς ἀκτὰς τοῦ Βοσπόρου. Εἰς τὰ ἀριστοκρατικὰ Θεραπεῖα ἢ μία, ἡ Δεσποινὴς Βερώνη (ἡ Φαῦστα) καὶ εἰς τὴν Στένην (Σωσθένιον) ἡ κ. Παρασκευοπούλου (ἡ Μήδεια).

Μουσικὴν γνωρίζουν αἱ περισσότεραι καὶ μερικαὶ ἐκτελοῦν μὲ πολλὴν τέχνην. Δειλὰ δειλὰ, προβάλλουν καὶ μερικαὶ συνθέσεις τῶν. Ἡ συνεργάτις μας Λύρα, αἰσθάνεται βαθύτατα τὴν μουσικὴν· παίζει τεχνικώτατα καὶ ἐγὼ γνωρίζω ὅτι ἔχει καὶ μερικὰς συνθέσεις, τὰς ὁποίας ὅμως ἀλλοίμονον, δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ κρίνω.

Καὶ ἂν ὑπῆρχεν ὀλίγη ἐνθάρρυνσις, πόσα πόσα ὑπὸ τὸ θάλλπος τῆς δὲν θὰ ἐρύοντο ἄνθη, στολισμοὶ ἀληθινοὶ ἴσως τῆς φιλολογίας μας.

Ἡ κ. Καλλιρρόη Νικολαίδου, ἐφοίτησεν εἰς τὴν Σορβόνην.

Ἡ Κωνσταντινουπολίτισσα εἰργάσθη ἐπὶ μακρὰ ἔτη ὡς ἔμπορος.

Ἡ λέξις πλάτρα πωλήτρια, δι' αὐτὴν ἐπλάσθη. Μὲ τὰ μικρὰ ἐμπορεύματά τῆς, εἰσῆρχετο εἰς τὰς οἰκίας καὶ ἐπώλει διάφορα εἶδη συρμού καὶ κοσμήματα μεγάλῃς ἀξίας ἐνίοτε, διεξάγουσα μετ' εὐσυνειδησίας τὸ ἔργον τῆς.

* * *
Ἄλλ' ἰδίως εἰργάσθη ὡς δημοδιδασκάλισσα.

Ἐκπατριζομένη μετὰ θαυμασίας αὐταπαρνησίας καὶ κρατοῦσα εἰς τὰς λεπτὰς χειρὰς τῆς τὴν λαμπάδα τοῦ πολιτισμοῦ, ἔτρεξε φωτίζουσα καὶ θερμαίνουσα, ἐνίοτε θῦμα πίπτουσα τῆς ἀφοσιώσεώς τῆς.

Ἐφερὲν ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ τὸν σταυρὸν τῆς· καὶ τὸν φέρει ἀκόμη, χωρὶς κανεὶς Σίμων Κυρηναῖος νὰ κρατήσῃ τὸ βαρὺ φορτίον τῆς.

Ἄφανής, μικρὰ, πολλάκις περιφρονουμένη, πλειστάκις ἀνευ λόγων ἀποδιωκομένη εὕρισκει θάρρος εἰς τὴν συναίσθησιν τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντός τῆς καὶ φέρει ἀποτελέσματα μεγάλα, τῶν ὁποίων τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν αἰσθάνονται πρῶτιστα πάντων οἱ διώκται τῆς.

Καὶ περικόπτουν τὸν γλίσχρον μισθὸν τῆς, ὁ ὅποιος συντηρεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν πτωχὴν οἰκογένειάν τῆς· τὸν περικόπτουν καὶ ἡνεαρά κόρη τρέφεται κακῶς, ἐξασθενεῖ τὸ σαρκίον τῆς τὸ ἀσθενές, χωρὶς νὰ ἐξασθενήσῃ ὁ ζῆλός τῆς ὁ ἅγιος.

Εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀνατολῆς θὰ τὴν εὔρετε μειδιῶσαν, ἀγαθὴν, ἀκαταπόνητον, ἀξίαν ὄλου τοῦ σεβασμοῦ καὶ ὄλου τοῦ θαυμασμοῦ σας.

Διὰ νὰ φανῶμεν δίκαιοι· πρέπει νὰ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι ἡ Κωνσταντινουπολίτις συνεχίζει τὸ ἔργον τῆς Ἀθηναίας, τῆς Ἀρσακιάδος δηλ. ἡ ὁποία ἔδωκε πρῶτη τὸ καλὸν παράδειγμα.

* * *
Ἡ κόρη τοῦ λαοῦ, ἡ ὁποία δὲν ἔμαθε γράμματα ἐργάζεται ράπτουσα ἢ ποικίλλουσα ἐκεῖνα τὰ θαύματα τῆς ποικιλτικῆς, τὰ ὁποῖα εἰς ξένας ἐκθέσεις οὐχὶ σπανίως βραβεύουσι.

Καὶ βλέπετε εἰς τὰ πτωχόσπητα τῶν περιφῆμων καλλιτεχνίδων τοῦ Βοσπόρου, μέσα εἰς πλαίσιον ἀξέστον διπλώματα τιμητικά.

Δὲν πρέπει νὰ ἐργασθῇ, διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἔγραψα καὶ ἄλλοτε εἰς τὴν καθημερινὴν «Ἐστῖαν». Εἰς ἐξ αὐτῶν τῶν λόγων, εἶνε ὅτι ὅλοι οἱ ἄνδρες ὑπερεπλεόνασαν εἰς ὅλους τοὺς κλάδους. Ὑπάρχουν δηλ. περισσότεραι χεῖρες, παρὰ ἐργασία, καὶ διότι :

Ὁ οἶκος ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς παρουσίας τῆς γυναίκος. τὸ λίκνον εἶνε ζηλότυπον, δὲν θέλει ἢ τρυφερά μητερούλα, νὰ διαμοιράζῃ τὰς στιγμὰς τῆς.

Ἄν ἡ γυνὴ θέλῃ νὰ ἐργασθῇ, ἄς ζήσῃ μόνη, ἀλλὰ ἂν ὄλαι τὸ ἀποφασίσουν, ὁ ἄνθρωπος δὲν θὰ χαθῇ ἀπὸ ζέστη ἢ κρῦο καὶ αἱ κηλίδες τοῦ ἡλίου κἀνενα ἄς μὴ τρομάζουν, θὰ σβύσῃ... διότι ἡ γυνὴ εἰργάσθη καὶ τὸ ἀνθρώπινον γένος θὰ ἐκλείψῃ.

Ὅσον δὲ διὰ τὸν σεβασμὸν, τὸν ὁποῖον εἰμποροῦν νὰ μὴ τῆς ἀποδίδουν πλέον οἱ ἄνδρες, ὅταν τὴν βλέπουν μετ' αὐτῶν συνεργαζομένην, σὰς βεβαίω, ὅτι δὲν χάνει μεγάλα πράγματα. Πρῶτον ἄνθρωπος, ὁ ὅποιος σέβεται τὸν ἑαυτὸν του, δὲν εἰμπορεῖ παρὰ νὰ σεβασθῇ καὶ τὸν πλησίον του—ἀδιάφορον ἂν ὁ πλησίον αὐτὸς, εἶνε γυνή, καὶ ἂν τὴν συναντᾷ εἰς τὸν οἶκον ἢ ἐκτὸς τοῦ οἴκου. Ἄρκει ὁ πλησίον, νὰ ἦνε πλάσμα ἄξιον σεβασμοῦ. Ἄν ὅμως, σεβασμὸν ἐννοεῖ ὁ κόσμος, ἐκείνας τὰς ταπεινωτικὰς μικροπεριποιήσεις καὶ τὰς γελοίας ὑποκλίσεις καὶ τὰς ἀσημάντους παραχωρήσεις, τὰς ὁποίας ὁ κύριος ἀνὴρ παραχωρεῖ μόνον εἰς τὴν ξένην γυναῖκα διότι συνήθως εἰς τὴν ἰδικὴν του φέρεται βαναυσότατα, ἃ τότε ἂν ἀποσύρῃ ὁ ἀνὴρ τὸν σεβασμὸν αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τὴν μὴ χειραφετηθεῖσαν.

Ἄν ἔλλειψις σεβασμοῦ, σημαίνει εἰλικρίνειαν, καὶ σεβασμὸς, ὑποκρισίαν, ἄς φέρεται ὁ ἀνὴρ ἀσεβῶς.

Ἄλλ' ὅ,τι ἰδίως διακρίνει τὴν βυζαντιὰ γυναῖκα, εἶνε ἡ εὐσεβεία, ἡ πίστις, ἡ ἀφοσίωσις. Καλὴ σύζυγος, καλὴ μήτηρ, θαυμασιὰ οἰκοκυρά.

Δὲν ὁμιλῶ δι' ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι ὑπέστησαν τὴν ἐπιροτὴν τῶν ὀνειῶν.

Πηγαίνετε εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ θὰ τὴν ἰδῆτε τὴν Βυζαντιὰν, εὐσεβῶς προσευχομένην, εἰσέλθετε εἰς τὸν οἶκόν τῆς καὶ θὰ θαυμάσετε τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀκρίβειαν καὶ εἰς τὰ ἐλάχιστα.

Ἄχ, δὲν ξεύρω τί πρέπει νὰ γείνη ἡ γυνὴ, διὰ νὰ μὴ μείνῃ ὀπίσω εἰς τὴν πρόοδον, ἀλλὰ ἐν μόνον βλέπω, ὅτι, πρέπει νὰ μείνῃ εὐσεβής.

Ὅταν ὁ ἀνὴρ, τρεῖς ἐπρόδιδε τὸν διδάσκαλόν του, γυνὴ τὸν ἠκολούθησεν εἰς τὸν Γολγοθᾶ· εἶπεν ὁ Ρενάν. Ναι, ὁ εὐσεβὴς ἄθεος ἔχει δίκαιον ἄς μὴ προσθέσῃ ἡ γυνὴ, μίαν ἀκόμη ἄκανθαν εἰς τὸν μαρτυρικὸν τοῦ ἐσταυρωμένου στέφανον. Γυνὴ εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἐφύλαττε τὸ ἱερόν τῆς ἐστίας πυρῆς ἡ γυνὴ καὶ πάλιν ἄς

γείνη ἡ λευκὴ τῆς θρησκείας ἐστίας διαφυλάττουσα τὸ πῦρ τῆς ἄσβεστον, καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἀνεμοστροβίλων καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἰδεοστροβίλων, οἱ ὅποιοι προσπαθοῦν νὰ τὸ σβέσωσι.

ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ.

Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ

(Μυθιστόρημα ΤΗ. BENTZON).

(Ἰδὲ σελ. 216).

Ἡ Καίτη τέλος, ἡ τελειότερα ἀπ' ὅλες τὰς κερένιες κούκλες, ἄρσερὰ ὡς ἄνθος, τοῦ ὁποίου ἔχει καὶ τὸν βαθμὸν τῆς νοημοσύνης· ἀλλὰ ποιὸς λοιπὸν ἐτόλμησε ποτὲ νὰ παραπονεθῇ ὅτι τὸ ἄνθος εἶναι κτήνος; Κτήνος ἢ ὄχι, ἡ Καίτη ἐφάνη τόσον ἐρωτότροπος μὲ τὸν λόρδον Μέλτων, ὅσον τὸ ἐπιτρέπει ἡ συνήθεια· θὰ ἐστοιχηματίζα ὑπὲρ αὐτῆς ἂν ἐπρόκειτο περὶ καμμιάς ἵπποδρομίας· ποτὲ, ἀπεναντίας, δὲν θὰ ἐπίστευα, ὅτι τὸ ἄθλον τῆς νίκης θὰ περιήρχετο εἰς ἐμὲ, ἂν καὶ οὐδὲ πρὸς στιγμὴν δὲν ἐπέρασεν ἀπὸ τὸν νοῦν μου νὰ κατέλθω εἰς τὸν ἀνταγωνισμὸν.

Καὶ ὅμως, φαίνεται ὅτι ὁ λόρδος Μέλτων, ἀγαπᾷ καὶ αὐτὸς ἐπίσης τοὺς ὀφθαλμούς μου· μόνον, αὐτοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τὸν ἔκκλιναν δεξιὸν κατ' ἀρχάς, ὡς διῆσχυρίζεται, καὶ τοῦ ἀφῆρουν τὴν χρῆσιν τοῦ λόγου. Διὰ νὰποφασίσῃ νὰ ὁμιλήσῃ, ἐχρειάσθη νὰ μάθῃ τὴν ἀπρόοπτον ἀπόφασιν τῆς ἀναχωρήσεώς μου. Βλέπω ἀκόμη τὴν μορφήν του· πτωχὲ νέε! Ἐπαίρναμε τὸ τζάκι· ἐκεῖνος κατερίνατο εὐσυνειδήτως μ' ἓνα κομμάτι βούτημα, μὲ τὴν ἀτάραχον ἐκείνην ὄρεξιν, ποῦ ἔχει προνομίον του, χωρὶς νὰ διδῇ προσοχὴν εἰς τὰς ἐρωτικὰς ἀποπείρας τῶν τριῶν ζετρελλαιμένων χαρίτων, ὅταν ἡ πεθερὰ μου, ἔροιψεν, ἀποκρούουσα ἐν σθένει πικ-νίκ εἰς τὸ ὅποιον συμπεριελάμβανον καὶ ἐμὲ, τὴν ἐξῆς φράσιν:

— Ἡ Ὁδέττηδὲν θὰ εἶναι πλέον ἐδῶ τὸν προσεχῆ μῆνα· θὰ πάγῃ νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς φίλους τῆς εἰς τὸ Παρίσι.

Ὁ λόρδος Μέλτων ἠρρυθρίασεν μέχρι τῆς ρίζης τῶν τριχῶν του, ἄφησε ἀπὸ τὴν τρέμουσαν χεῖρα του τὸ πηροῦν, καὶ ἀπεκρίθη εἰς τὴν Ἰζαν, ἡ ὁποία τὸν προσεκάλει νὰ μεταβῶν κατόπιν εἰς τοὺς σταύλους νὰ ἴδῃ ἐν ἄλλογον: «Εὐχαριστῶ, δὲν παίρνω ποτέ»· πράγμα τὸ ὅποιον προσεκάλεσε τὸν γενικὸν γέλωτα, καὶ ἀπεδείκνυε ὅτι ἡ ἐξοχότης του εὐρίσκετο ἐκκτὸν λεύγας μακρὰν ἀπ' ὅ,τι τοῦ ἔλεγον. Μίαν ὥραν κατόπιν, ἐνῶ περιεπάτου εἰς τὴν μοναχικὴν δεινδροστοιχείαν, τὸν εἶδα νὰ παρουσιάζεται ἀπὸ τὴν ἄλλην αὐτῆς ἄκραν. Μοῦ ἐφάνη ὅτι, κατὰ δύο λεπτά ποῦ ἔκαμε νὰ μὲ συναντήσῃ, ἤλλαξε χίλια χρώματα· αἱ πολὺ διαφανεῖς ὄψεις εἶναι τρομερὰ φλόγαροι. Ἐγὼ ἔχω πάντοτε, ὡπὼς ἄλλοτε, τὴν